

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็ก: ศึกษาในเชิงเปรียบเทียบ” ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบการศึกษาในเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ศึกษาเฉพาะผู้หญิงที่มีครอบครัวแล้ว ที่เคยเข้าใช้บริการเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็ก อายุระหว่าง 20–40 ปี อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีจำนวนผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ประมาณ 2,988,674 คน (www.dopa.go.th/stat/y_stat.go.html)

กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร ที่เป็นผู้หญิงที่มีครอบครัวแล้ว อายุระหว่าง 20–40 ปี ที่เคยเข้าใช้บริการเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็กเท่านั้น อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการคำนวณเพื่อหา กลุ่มตัวอย่างและใช้การสุ่มตัวอย่างดังนี้

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Simple Size) จำนวนตัวแทนของประชากรมีจำนวนเท่ากับ 400 ตัวอย่าง โดยมีระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % และความคลาดเคลื่อน 5 % หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yanane)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 E = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ หรือระดับนัยสำคัญ 0.05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{2,988,674}{1 + 2,988,674 (0.05)^2}$$

$$n = 400$$

ในการศึกษาครั้งนี้ครั้งนี้ผู้ศึกษาเก็บตัวอย่างจำนวน 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสมผสาน (Mix Method Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จัดแบ่งเขตการปกครองทั้ง 50 เขตออกเป็น 3 กลุ่มตามที่ตั้งของพื้นที่ ดังนี้ (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ออนไลน์, 2550)

1. เขตชั้นใน ประกอบด้วย 21 เขตปกครอง คือ พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง วัฒนา มีประชากรทั้งหมด 1,060,811 คน

2. เขตชั้นกลาง ประกอบด้วย 18 เขตการปกครอง คือ พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง สายไหม มีประชากรทั้งหมด 1,239,360 คน

3. เขตชั้นนอก ประกอบด้วย 11 เขตการปกครอง คือ มีนบุรี ดอนเมือง หนองจอก ลาดกระบัง ดลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน ทวีวัฒนา มีประชากรทั้งหมด 1,391,275 คน

และสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเขตการปกครองโดยวิธีการโควตา (Quota Sampling) ในแต่ละเขตการปกครองจะได้สัดส่วนของแต่ละเขต ดังนี้

ตารางที่ 3.1
แสดงสัดส่วนของแต่ละเขต

เขต	จำนวนเขต	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (เขต)
เขตชั้นใน	21	42	4
เขตชั้นกลาง	18	36	4
เขตชั้นนอก	11	22	2
รวม	50	100	10

ดังนั้น จำนวนเขตที่จะศึกษาของกลุ่มเขตชั้นในเท่ากับ 4 เขต กลุ่มเขตชั้นกลางเท่ากับ 4 เขต และกลุ่มเขตชั้นนอกเท่ากับ 2 เขต

ขั้นที่สอง สุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขตโดยวิธีการโควตา (Quota Sampling) เพื่อหาสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บจากแต่ละเขต ดังนี้

ตารางที่ 3.2
แสดงสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องเก็บจากแต่ละเขต

เขต	จำนวนประชากร	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขตชั้นใน	1,060,811	28.7	115
เขตชั้นกลาง	1,239,360	33.6	134
เขตชั้นนอก	1,391,275	37.7	151
รวม	3,691,446	100	400

ขั้นที่สาม ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย (Screening test) ดังนี้ เก็บข้อมูลเฉพาะผู้หญิงที่มีครอบครัวแล้ว อายุระหว่าง 20-40 ปี ที่เคยเข้าใช้บริการเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็ก ในแต่ละเขตตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 โดยเก็บข้อมูลบริเวณสถานที่ราชการ หน่วยงานเอกชน และห้างสรรพสินค้าที่มีกลุ่มตัวอย่างอยู่

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยในแบบสอบถามดังกล่าวจะประกอบด้วยคำถามแบบปลายเปิด (Open - Questions) และ คำถามแบบปลายปิด (Close - Ended Questions) ซึ่งแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนบุตร ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็ก เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็ก ทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วยข้อย่อยทั้งหมด 21 ข้อ และเติมคำตอบ 1 ข้อ

โดยในส่วนที่ 3 ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือ (Reliability Coefficient Alpha) ในส่วนของแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์ประเภทแม่และเด็ก ได้ค่า Alpha เท่ากับ 0.812

ลักษณะการสร้างคำถามสำหรับตัวแปรแต่ละตัว

1. ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ หมายถึง คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งข้อความที่ใช้วัดอยู่ในส่วนที่ 1 คือ

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้
6. สถานภาพการมีบุตร

2. พฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์ หมายถึง พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใช้บริการเว็บไซต์ ดังนี้

1. เรียงลำดับเว็บไซต์ 3 อันดับแรกในการเข้าใช้
2. ความถี่ในการเข้าใช้เว็บไซต์ต่อสัปดาห์

3. ความบ่อยในการเข้าใช้เว็บไซต์ต่อวัน
4. ระยะเวลาในการเข้าใช้เว็บไซต์
5. ช่วงเวลาที่เข้าใช้เว็บไซต์
6. สถานที่เข้าใช้เว็บไซต์
7. เหตุผลในการเข้าใช้เว็บไซต์

สำหรับในข้อเหตุผลในการเข้าใช้เว็บไซต์นั้น ผลที่ได้จะนำมาประเมินเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ระดับความเห็นด้วยมากที่สุด	แทนค่าด้วย	5
ระดับความเห็นด้วยมาก	แทนค่าด้วย	4
ระดับความเห็นด้วยปานกลาง	แทนค่าด้วย	3
ระดับความเห็นด้วยน้อย	แทนค่าด้วย	2
ระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด	แทนค่าด้วย	1

และผลที่ได้จะนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยของระดับความเห็น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ระดับดีมากที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน	4.21-5.00
ระดับดีมาก	อยู่ในช่วงคะแนน	3.41-4.20
ระดับดีปานกลาง	อยู่ในช่วงคะแนน	2.61-3.40
ระดับดีน้อย	อยู่ในช่วงคะแนน	1.81-2.60
ระดับดีน้อยที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน	1.00-1.80

3. การใช้สื่อของเว็บไซต์ หมายถึง การวัดประสิทธิภาพของเว็บไซต์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ศักยภาพของเว็บไซต์

- 3.1.1 ความเร็วในการเข้าหน้าหลัก
- 3.1.2 การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการค้นหา
- 3.1.3 การมีบริการค้นหาข้อมูล (Search engine)

3.2 ด้านคุณภาพของเนื้อหา

- 3.2.1 เนื้อหาตรงตามความต้องการ
- 3.2.2 การจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา
- 3.2.3 ความครบถ้วนของเนื้อหา
- 3.2.4 ความทันสมัยของเนื้อหา
- 3.2.5 สำนวนภาษา

- 3.2.6 การเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา
- 3.3 ด้านความพึงพอใจ
  - 3.3.1 ความชอบเว็บไซต์
  - 3.3.2 ความเข้าใจในข้อมูลที่เว็บไซต์นำเสนอ
- 3.4 ด้านการใช้ประโยชน์
  - 3.4.1 นำข้อมูลไปใช้ได้จริง
  - 3.4.2 ได้รับสาระความรู้ใหม่ๆ
  - 3.4.3 นำคำสนทนาจากเว็บบอร์ดไปใช้
  - 3.4.4 นำข้อมูลจากเว็บไซต์เป็นหัวข้อในการสนทนา
- 3.5 ด้านรูปแบบ
  - 3.5.1 การใช้ภาพประกอบ
  - 3.5.2 การใช้โทนสี
  - 3.5.3 ขนาดของตัวอักษร
  - 3.5.4 การจัดรูปแบบหน้า
  - 3.5.5 การใช้กราฟิก

โดยผลที่ได้จะนำมาประเมินเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ระดับความเห็นด้วยมากที่สุด	แทนค่าด้วย	5
ระดับความเห็นด้วยมาก	แทนค่าด้วย	4
ระดับความเห็นด้วยปานกลาง	แทนค่าด้วย	3
ระดับความเห็นด้วยน้อย	แทนค่าด้วย	2
ระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด	แทนค่าด้วย	1

ผลที่ได้จะนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยของระดับความเห็น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ระดับดีมากที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน	4.21-5.00
ระดับดีมาก	อยู่ในช่วงคะแนน	3.41-4.20
ระดับดีปานกลาง	อยู่ในช่วงคะแนน	2.61-3.40
ระดับดีน้อย	อยู่ในช่วงคะแนน	1.81-2.60
ระดับดีน้อยที่สุด	อยู่ในช่วงคะแนน	1.00-1.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามในช่วงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2551 พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้ศึกษาได้เลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และครบถ้วนทั้งหมด 400 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางด้านสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประเภทแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และหาคะแนนเฉลี่ย แล้วนำเสนอด้วยตารางแจกแจงความถี่ เพื่ออธิบายข้อมูลทางด้านคุณลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมการเข้าใช้บริการเว็บไซต์ และการวัดประสิทธิภาพของเว็บไซต์ในด้าน ศักยภาพ คุณภาพของเนื้อหา ความพึงพอใจต่อเว็บไซต์ การใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ รูปแบบของเว็บไซต์